

A **Gazdasági Versenyhivatal** "A tisztességtelen piaci magatartás tilalmáról" szóló 1990. LXXXVI. törvénnyel (versenytörvény) létrehozott országos hatáskörű, központi költségvetési szerv.

A hivatal élén elnök áll, akit a köztársasági elnök nevez ki.

A tisztességtelen piaci magatartás és versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény 36. §-ának (2) c.) pontja előírja a Gazdasági Versenyhivatal elnökének az Országgyűlés számára történő évenkénti beszámolási kötelezettségét.

A 1996. évi LVII. törvényt módosította a "2000. évi CXXXVIII. törvény a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény módosításáról" szóló törvény, amely 2001. február 1-jén lépett hatályba.

A versenytörvény módosításának célja a versenytörvény rendelkezéseinek módosítása és kiegészítése útján a versenyjogi szabályozás hatékonyságának javítása, a piaci verseny fenntartásának, illetve fejlődésének lehetőségét biztosító versenyjogi környezet továbbfejlesztése volt.

A törvényt módosítás nem kívánta a versenytörvény alapvető szabályait megváltoztatni. A módosításokat az 1997. január 1-jén hatályba lépett versenytörvény négyéves jogalkalmazási tapasztalatai indokolták, melyek megmutatták, hogy finomítani, egyértelműsíteni kell a szabályokat. Szükség volt bizonyos jogalkalmazásban kiforrott elveknek, fogalmaknak (pl. vállalkozásrész fogalma az összefonódásoknál) törvényi szintű rögzítésére, és erősíteni kellett a Gazdasági Versenyhivatal eljárási lehetőségeit.

A GVH szervezetével kapcsolatban is történtek módosítások. A módosítást követően a Versenytanács tagjainak kinevezése a korábbi határozatlan időtartamtól eltérően határozott időre szól. A megújult Versenytanács tagjait az első kinevezéskor eltérő - kettő, négy, illetve hat éves - időszakokra nevezik ki, utána egységesen 6 éves időtávra. A javadalmazási rendszer az Állami Számvevőszéknél alkalmazotthoz hasonló modellre módosult.

A módosítással lehetővé vált a GVH versenyfelfogását, várható jogalkalmazói irányvonalát tükröző közlemények kibocsátása. A közlemények nem jogszabályok, kötelező erővel nem bírnak, céljuk a vállalkozóknak támpontokat adni, kiszámíthatóvá tenni a helyenként széles mérlegelési jogkörrel rendelkező versenyhatóság fellépését.

Az ágazati vizsgálat intézményét is meghonosítja a Tpv. módosítása. Ennek következtében, ha például a GVH a piac "rendellenes" működését tapasztalja, akkor a vállalkozástól, saját elhatározására - határidő megjelölésével, határozathozatal formában - felvilágosítást kérhet a piac működésével, az adott vállalkozás piaci tevékenységével kapcsolatos tényekről, körülményekről, melynek megtagadása, illetve a valótlan vagy megtévesztő adatszolgáltatás napi összegben megállapított bírság kiszabását eredményezi.

A GVH eljárásait egyrészt a Tpv., másrészt az általános közigazgatási szabályokat tartalmazó Áe. szabályozza. A Tpv. 44. §-a felsorolja az Áe. alkalmazása alóli kivételeket. A módosítás felülvizsgálta ezt a listát és kiegészítette azt számos Áe. rendelkezéssel. A jelenlegi elintézési határidők kétirányú módosítására kerül sor.

A Tpv. felsorolja a GVH által a tényállás tisztázása érdekében felhasználható eszközöket.

A módosítás az összefonódások engedélyezésekor az eljárási díjakat jelentősen megemeli.

A Tpv. módosítása következtében az eljáró versenytanács a vizsgálónak a vizsgálat lefolytatásának módja, iránya tekintetében javaslatot tehet a vizsgálat lezárását megelőzően is.

A rendbírságokat érintő módosítások következtében az eljárás során kiszabható bírságok maximuma vállalkozás esetén 500 ezer forint. A módosítás következtében meghatározásra került a kiszabható érdemi versenyfelügyeleti bírság maximuma. A kiszabandó bírság az érintett vállalkozás forgalmának 10 %-áig terjedhet.

A 2000. évi módosításokkal még mindig nem mondható, hogy teljesen nyugvópontra ért volna a magyar versenyszabályozás átalakítási folyamata. Ami a közeljövőt illeti, az EU csatlakozás kapcsán újabb törvénymódosítás várható. Ennek célja lehet a most bevezetett változások tapasztalatainak leszűrését követően szükségessé váló korrekciók mellett az, hogy alkalmassá tegye a magyar versenyjogot, illetve a GVH-t az EU tagságra.

A GVH 2001-ben 242 verseny-felügyeleti eljárást folytatott le, amelyből 183 zárult versenytanácsi határozattal.

Ezek a következő területeket érintették:

- a fogyasztói döntések tisztességtelen befolyásolásának tilalma,

- a versenyt korlátozó megállapodások tilalma,
- az erőfölénnyel való visszaélés tilalma,
- az összefonódások ellenőrzése.

2001-ben a bíróság előtt megtámadott versenytanácsi döntések aránya némileg nőtt. A jogalap tekintetében a bíróságok és a Versenyhivatal jogalkalmazása között továbbra is nagyfokú harmónia volt megfigyelhető.

2001. évben 24 bírságot kiszabó határozatot hozott a Versenytanács. Az összesen kiszabott bírság összege 73.600 ezer forint.

A 2001. évben hozott határozatok nyomán már befizetett bírság 22.300 ezer forint. A korábbi években kiszabott, de a 2001. évben befizetett bírság összege 296.610 ezer forint. A különbség nagyrészt a bírósági ítéletek nyomán a 2001. évben jogerőssé vált határozatokból adódik.

Versenypártolási tevékenység

A versenypártolás a Gazdasági Versenyhivatal (GVH) azon tevékenysége, amelynek révén az állami döntéseket a verseny érdekében igyekszik befolyásolni. Ennek során a GVH él a versenytörvényben foglalt jogosítványokkal, hivatkozhat a versenyhez fűződő alkotmányos garanciákra, és fordulhat a nyilvánossághoz.

A versenypártolási tevékenység egyik legfontosabb formája a jogszabály-véleményezési tevékenység, de egyéb lehetőségek is rendelkezésre állnak, mint például a szignalizáció. Egyes esetekben, illetve kérdéskörökben a GVH maga is kezdeményezően lép fel, szerepe nem korlátozódik más szervezetek magatartásával kapcsolatos reakcióra.

A versenytörvény rendelkezése szerint a GVH elnökével egyeztetni kell minden olyan előterjesztés és jogszabály tervezetét, amely a hivatal feladatkörét érinti (36. § (3) bekezdés).

A GVH jogszabály-véleményezési jogának gyakorlása során a szabályozással érintett piac versenyfeltételeit vizsgálja, piacra lépési feltételek változása esetén azt mérlegeli, hogy a szabályozással elérni kívánt cél összhangban van-e a szabályozási eszközökkel, ezek nem fejtenek-e ki a várt eredményhez képest aránytalan versenykorlátozást.

A Gazdasági Versenyhivatal nemzetközi kapcsolatai

A GVH szoros kapcsolatban áll az EU versenyhatóságával, más nemzeti versenyhatóságokkal, illetve az OECD Versenypolitikai Bizottságával.

Az év során jelentősen előrehaladt az Európai Megállapodás versenyjogi rendelkezéseihez kapcsolódó új végrehajtási szabályok kidolgozása.

Folytatódott az EU csatlakozásra történő felkészülés, amelynek alapvető célkitűzése, hogy a GVH alkalmassá váljék mindazon feltételek és kritériumok teljesítésére, amelyeket az uniós intézmények (alapvetően a Bizottság) a tagállami versenyhatóságokkal szemben támasztanak. Ezt a felkészülési célt szolgálta, hogy folytatódott a korábbi években megkezdett, a közösségi versenyjogi ügyek feldolgozására irányuló munka, az év során mintegy 20 jogeset ismertetésére került sor.

Az EK-s együttműködés keretében került sor, ezúttal már hetedik alkalommal a **Bizottság Verseny Főigazgatóságának** szervezésében a társult országok versenyhatóságainak és állami támogatásokkal foglalkozó intézményeinek szokásos éves találkozására, melyen a GVH is képviseltette magát.

"Az Európai Bizottság 2001. évi jelentése Magyarország előrehaladásáról a tagság felé" című dokumentum elismeri, hogy a 2000. decemberében elfogadott versenytörvény "számos további anyagi és eljárásjogi szabállyal" módosította a magyar versenyjogot, továbbá, hogy "Magyarországon magas szintű a versenyjogi szabályozás, úgyszintén a versenyszabályokkal összefüggő adminisztratív kapacitás".

A GVH ebben az évben is igyekezett kivenni részét az OECD Versenyjogi és Versenypolitikai Bizottsága és munkacsoportjai munkájában.

Az OECD Titkárság Versenyjogi és Versenypolitikai Részlegével az év során megállapodott, hogy 2002-től a GVH szakértő kiküldésével is hozzájárul a szervezet munkájához.

A hivatal 2001-ben is részt vett a Kereskedelmi Világszervezet (WTO) Kereskedelem és Versenypolitika Kölcsönhatásával Foglalkozó Munkacsoportjának munkájában.

2001-ben is sor került az UNCTAD versenypolitikával foglalkozó kormányközi szakértői csoportjának ülésére.

A 2000. év során a nemzetközi együttműködést a pragmatizmus jellemezte, egyrészt az uniós tagságra felkészülés, másrészt a hivatal mindennapi munkájának a nemzetközi versenyjogi gyakorlat tapasztalataival történő segítése került egyre inkább előtérbe.

Ismeretterjesztő tevékenység

A GVH 2001-ben is kereste a lehetőséget a *versenykultúra* fejlesztésére, a versenyjoggal kapcsolatos ismeretek bővítésére. Munkatársai számos alkalommal tartottak előadást, adtak nyilatkozatot, tettek közzé publikációt versenypolitikai témakörben, vagy járultak hozzá egyéb módon a versenykultúra magyarországi fejlődéséhez.

Tovább bővültek a GVH intézményi kapcsolatai: a hivatal együttműködési megállapodást kötött a Hírközlési Főfelügyelettel és a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletével. Ezen kívül a korábban kialakult intézményi kapcsolatok, illetve mindennapos gyakorlati együttműködés is tovább folytatódott a fent említett szerveken túl a Magyar Energia Hivatallal és a Fogyasztóvédelmi Főfelügyelőséggel.

Évente egyre több diák tölti szakmai gyakorlatát a GVH-ban, illetve kéri a hivatal munkatársainak segítségét a szakdolgozat, vagy diplomamunka megírásához.

A Versenyfelügyeleti Értesítő közli a Versenytanács határozatait, az esetleges jogerős bírósági döntéseket, és fontosabb szakmai elemzéseket.

A GVH alapító tagja a Versenyjogi Egyesületnek, folyamatosan részt vesz az egyesület keretén belül folyó, versenyjogi ismeretek terjesztésével, megvitatásával kapcsolatos munkákban.

A szakmai továbbképzést, információk és tapasztalatok gyűjtését szolgálja munkatársaink részvétele egyes szakmai, hazai és külföldi konferenciákon.

2001-ben az ügyfélszolgálat közel 1000 megkereséssel foglalkozott.

Munkatársaink folyamatosan ellátják a sajtót háttérinformációval, verseny témában felmerült közérdekű kérdésekre adott válaszokkal.

A GVH honlapja megtalálható az interneten (www.gvh.hu).

A hivatal a törvény által előírt feladatait átlagosan 120 fő létszámmal teljesítette.

Szervezeti változást jelentett a Kartell Csoport megalakulása.

A GVH igyekszik munkatársait megtartani, illetve egyre több nyelvtudással, több diplomával rendelkező kolléga számára vonzóvá tenni a hivatalt. Ezen célt szolgálja a Miniszterelnöki Hivatal által meghirdetett EKKÖ program is, amely - az Európai Unió felkészülés kapcsán - ösztöndíjasok foglalkoztatását jelenti. Hivatalunk is foglalkoztat ösztöndíjasokat.

A versenytörvény 2001. február 1-jén hatályba lépett módosítása a munkatársak jobb anyagi megbecsülését is lehetővé teszi.

Ugyancsak pozitív hatást jelent a köztisztviselőkről szóló törvényben foglalt módosítás is, elsősorban a felsőfokú iskolai végzettséggel rendelkező munkatársaknak.

A középfokú végzettséggel rendelkező köztisztviselők részére e törvénymódosítás "nagy pozitív anyagi változást" nem jelentett.

Az alacsony végzettséggel rendelkező munkatársak a Munka Törvénykönyve hatálya alá kerültek. Részükre igyekezett a hivatal a köztisztviselőknek járó egyéb, illetve adható juttatásokat biztosítani.

A hivatal a részére biztosított költségvetésből oldotta meg feladatait. A kiadások fedezete költségvetési támogatás, illetve a hivatal minimális saját bevétele. A 2001. évi előirányzatok alakulását a következő táblázat szemlélteti:

2001. évi előirányzatok alakulása (ezer forint)

Kiemelt előirányzatok	Eredeti	Módosított	Tény
Személyi juttatások	361.000	459.048	423.242
Munkaadókat terh. járulék	125.400	165.451	135.993
Dologi kiadás	83.600	164.371	157.476
Működési célú pénzeszköz átadás	128.200	53.854	51.854
Kölcsönnyújtás dolgozó lakásépítésre	-	600	600
Egyéb központi beruházás	-	-	-
Intézményi beruházás	40.200	103.120	54.911
Felújítás	-	3.741	3.608
Összes kiadás	738.400	950.185	827.684

Működési bevételek	-	17.039	17.039
Működési célból átvett pénzeszközök	-	-	-
Felhalmozási bevételek	-	50.212	50.212
Kölcsön megtérülése	-	600	600
Támogatás	738.400	850.403	850.403
Pénzforgalom nélküli bevétel	-	31.931	31.931
Összes bevétel:	738.400	950.185	950.185

Az előirányzatok alakulását címenként az alábbi táblázatok szemléltetik.

1. Gazdasági Versenyhivatal igazgatása

millió forintban egy tizedessel

Megnevezés	2000.évi tény	2001.évi eredeti ei.	2001.évi törvényi módosított ei.	2001. évi módosított ei.	2001. évi tény	5/1.	5/3.
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
<i>millió forint egy tizedessel</i>				<i>%-ban</i>			
Kiadás	544.4	738.4	738.4	950.2	827.6	152,0	120,8
ebből: személyi juttatás	287.2	361.0	361.0	459.0	423.2	147,4	117,2
központi beruházás	-	-	-	-	-	-	-
Bevétel	12.3	-	-	99.8	99.8	811,3	-
Támogatás	550.3	738.4	738.4	850.4	850.4	154,5	115,2
Létszám (fő)	104	124	124	129	120	115,4	96,8

millió forintban egy tizedessel

2001. évi előirányzat-módosítások levezetése	Kiadás	Bevétel	Támogatás	Kiadásból személyi juttatás
Eredeti előirányzat	738.4	-	738.4	361.0
Módosítások jogcímenként	-	-	-	-
Kormányzati hatáskörben 16396/18/2001.PMi	84.0	-	84.0	62.8
16396/33/2001.PMi	1.2	-	1.2	0.8
2378/2001.(XII.18.)	17.4	-	17.4	13.0
Felügyeleti hatáskörű	77.3	67.9	9.4	15.8
Intézményi hatáskörű (maradvány)	31.9	31.9	-	5.6
Módosított előirányzat	950.2	99.8	850.4	459.0

2. Fejezeti tartalék

Megnevezés	2000. évi tény	2001.évi eredeti ei.	2001.évi törvényi módosított ei.	2001 évi módosított ei.	2001.évi tény	5/1	5/3
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
<i>millió forint egy tizedessel</i>						<i>%-ban</i>	
Kiadás	-	9.4	9.4	-	-	-	-
ebből: személyi juttatás	-	-	-	-	-	-	-
központi beruházás	-	-	-	-	-	-	-
Bevétel	-	-	-	-	-	-	-
Támogatás	-	9.4	9.4	-	-	-	-
Létszám (fő)	-	-	-	-	-	-	-

2001. évi előirányzat-módosítások levezetése	Kiadás	Bevétel	Támogatás	Kiadásból személyi juttatás
Eredeti előirányzat	9.4	-	9.4	-
Módosítások jogcímenként	-	-	-	-
Felügyeleti hatáskörű	9.4	-	9.4	-
Módosított előirányzat	-	-	-	-

A 9.4 millió forint összegű fejezeti kezelésű előirányzat 1. Igazgatási címen került felhasználásra.

A hivatal bevételt nem tervezett – tekintve annak nem tartós jellegére – de bevétel volt, így az előírt befizetési kötelezettséget teljesítettük. A bevétel számítógép-értékesítésből, illetve dolgozóink üdülési befizetéséből keletkezett.

A költségvetési támogatást az Államháztartási Hivatal biztosította, a költségvetési törvényben jóváhagyott előirányzatok szerint, illetve a módosítások figyelembe vételével.

A hivatal belső, saját hatáskörben, a fejezeti kezelésű előirányzatok felügyeleti hatáskörben történő átcsoportosításokkal, a kormányhatározatban foglalt előirányzat módosítások végrehajtásával, s a törvények előírásait betartva biztosított mintegy kéthavi jutalmat a munkatársaknak.

A hivatalban központilag elrendelt létszámcsökkentés nem volt.

Az egyéb adható juttatásokból ruházati térítést adott a hivatal.

A munkaadókat terhelő járulékok az előírások szerint befizetésre kerültek.

Az alapellátás szintjén biztosításra került a dologi kiadások fedezete.

A hivatal, figyelemmel az előző években már tudatosan előkészített EU csatlakozási munkálatokra, továbbra is fontos feladatának tekinti az EU tagságra való felkészülést. A jövőbeli csatlakozás szellemében képezi munkatársait: nyelvi képzéssel, szakmai tanfolyamokon való részvétellel, bel- és külföldi szakkönyvek biztosításával, más társhatóságokkal történő együttműködéssel.

A szakmai továbbképzést, információk és tapasztalatok gyűjtését szolgálja a munkatársak részvétele egyes - hazai és külföldi - szakmai konferenciákon, szemináriumokon.

A hivatal elhelyezése 2002. évben módosult, 2001. II. félévben a hivatal felkészült a zökkenőmentes költözésre. A Lánchíd Irodaház, ahol eddig a hivatal tevékenykedett, értékesítésre került, így új székházba kellett költözni. Ez az új elhelyezés a Budapest, V., Alkotmány u. 5. szám alatt van, egy irodatómbben, közös üzemeltetésben a Gazdasági Minisztériummal.

A költözés november végére volt tervezve, de ténylegesen 2002. február 1-től költözött a hivatal, mivel az építési - szerelési munkák november 30-i határideje eltolódott.

Az építések, átalakítások, korszerűsítések a Kincstári Vagyoni Igazgatóság közreműködésével valósultak meg.

A költözéssel kapcsolatosan a 2001. évi tervben volt biztosítva pénzeszközök irodabútorok, berendezések beszerzésére, kisebb felújításokra, amelyek nem valósultak meg teljes körűen. A költözés elhúzódása miatt a teljesítés jelentős része elhúzódott 2002. évre.

A hivatal 2001. évi előirányzat maradványa kötelezettséggel terhelt.

A hivatalban 1 fő részesült munkáltatói kölcsönben, 600 ezer forint összegben.

A hivatal által kivetett bírság összege és az eljárásokhoz kapcsolódó eljárási díjak a központi költségvetés bevételeit képezik.

A hivatal belső szabályzatait felülvizsgálta, aktualizálta.

2001-ben az Állami Számvevőszék az előző évi költségvetési beszámolót a hagyományos és az újonnan kialakított un. financial audit módszerrel is vizsgálta, hiányosságot nem talált.

A Budapesti Pest megyei Területi Államháztartási Hivatal Ellenőrzési Osztálya is tartott ellenőrzést "családtámogatás" témában. Hiányosságot nem talált.

Dr. Nagy Zoltán
elnök